

Ученичко предузетништво

ченичко предузетништво је школски пројекат образовног карактера који се спроводи као ваннаставна активност уз финансијску подршку Министарства иностраних послова Краљевине Норвешке одобрен и подржан од Министарства просвете.

Шта је БИП?

Непрофитна фондација у норвешком граду Мос, чији је циљ промоција економског развоја и отварања нових радних места у земљама које имају потребу за сарадњом у овој области.

Циљеви програма:

- пружити ученицима основно знање и искуство у оснивању и вођењу малог предузећа, што подразумева обављање пословних активности као што су:
- 1. Креирање и избор пословне идеје
- 2. Истраживање тржишта
- 3. Развијање маркетинг плана
- 4. Израда бизнис плана
- 5. Организација будућег

предузећа (име, лого, радна места, прикупљање средстава за почетак рада)
6. Упис у регистар
7. Почети са ра-

дом (пословати

преко рачуна,

водити евиденцију)

8. Затварање предузећа

- подстицање развоја предузетничког духа међу младим људима
- помоћ младим људима да развију самоиницијативу, самопоуздање, креативност, тимски рад и одговорност
- увођење нових практичних наставних метода у систем средњошколског образовања
- успоставити сарадњу између средње школе и пословних људи
- отварање могућности самозапошљавања

Учесници програма

Пилот програм је започет школске 2002/3. у Београду и Крагујевцу (укључено 9 школа). Наша школа се прикључила 2007. године.

Овогодишњи, 7. Сајам ученичког предузетништва одржан је 26.11. на Београдском сајму у оквиру сајамског догађаја Бизнис база.

Нашу школу је представљао 21 ученик у 4 предузећа:

1) "Fauna Home" - опрема за куце и маце

- 2) "Паркинг палачинке" палачинке у различитим варијантама
- 3) "ФИИК АБМБ" фотографисање и израда ИД картица
- 4) "Гипс декор" производња и продаја украсних гипсаних фигура

Предузеће "Fauna Home" је освојило прву награду (150 евра) за најбољи бизнис план.

Предузеће "Паркинг палачинке" је освојило трећу награду (50 евра) за најбољи лого, изглед штанда и укупан имиџ предузећа.

Остала два предузећа су постигла добре резултате и медијски била запажена.

> Наставник - ментор Софија Павловић

Браво!

Редакција

Невена Миловановић 1/5 Андријана Крстић 1/6 Кристијана Јанковић 2/6 Јована Димитров 3/1 Јелена Ристић 3/6 Марија Китаноски 3/6 Нина Милићевић 3/6

Обликовање Владан Живојиновић

Организатори Љиљана Лазић, професор Оливера Ђерић, професор

Патријарх српски господин Павле

ођен 11. септембра 1914. као Гојко Стојчевић. Завршио четвороразредну основну школу у родном селу Кућаница, касније Гимназију у Тузли, а даље школовање, Богословију у Београду. Почео је да учи чак и медицину, али га је рат спречио да је и заврши. Касније одлази у овчарско-кабларске манастире. Убрзо се разболео од туберкулозе. Лекари су му предвиђали још неколико месеци живота. Он се изоловао од осталих монаха и уз молитву успео да преброди ту тешку болест, мада га је температура још дуго мучила. Замонашио се у манастиру Благовештењу и добио црквено име Павле по апостолу Павлу. Изабран је за рашко-призренског епископа. Године 1990. је изабран за патријарха.

"Моје су снаге слабе, то сви знате. Ја се у њих не надам. Надам се у вашу помоћ, кажем и понављам, у помоћ Божју којом ме је Он и до сада држао. Нека буде Богу на славу и на корист Његовој цркви и нашем напаћеном народу у ова тешка времена. Ми немамо никакав програм патријаршијске делатности, наш програм је Јеванђеље Христово."

Преминуо је у сну након причеста 15. новембра 2009. Симболично, црквена звона звонила су

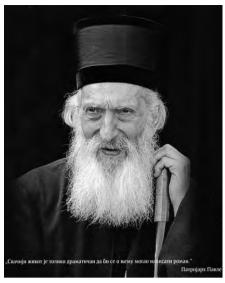
15 минута пре пуног сата. Сахрани у четвртак, 19. новембра је присуствовало више од 600 хиљада људи, што указује да је био и остао цењен и поштован у народу. Патријарх Павле подарио нам је многе свевремене мудрости. Покушајмо бар неке да разумемо и живимо у складу са њима.

"Кад се човек роди, цео свет се радује, а само он плаче. Али, треба да живи тако да, кад умре, цео свет плаче, а само он се радује."

"Православна црква увек позива на мир и правду међу људима, подсећајући своје верне да нико пре рођења није питао, хоћемо ли да се родимо у овом или оном народу, овој или оној вери, на овом или другом тлу, али да ли ћемо подтупити као људи или нељуди, то зависи од нас и за све своје поступке одговарамо сами пред Богом."

"Садашњост и будућност могу се изградити само на Истини."

"Време у којем ћемо се родити и прилике у којима ћемо живети не зависе од нас. Но ако схватимо ми, људи, треба да будемо сарадници, или помоћници Божији, како у делу свог живота и спасења, тако и у делу живота и спасења ближњих, онда ће свако време, па и оно најтеже, постати могућност за спасење."

"Нико од нас није у могућности да бира где ће се родити, којој ће вероисповести припасти... Али да ли ћемо живети и поступати као људи, или нељуди то зависи од нас самих."

"Бог нам је дао снаге које су нам потребне да издржимо, а ако ми ту снагу и енергију трошимо на небитне ствари, неће је бити ни за оно најглавније."

"Бог се гордима противи, а смиренима даје благодат."

"Родитељи треба да се труде да изнад свега својим животом и својом вером православном допринесу да деца добију унутрашње врлине почевши са смиреношћу па редом до љубави која је свеза савршенства."

"Мудрост без доброте прелази у злоћу, а безазленост без мудрости прелази у глупост."

"Мудрост ће нас сачувати да не постанемо плен, да нас вуци не раскину, односно да нас непријатељи не онемогуће. А безазленост и доброта ће нас сачувати да ми не постанемо вуци."

Јована Манчић 1-5

Фестивал науке Београд 2009.

вогодишњи Фестивал науке био је отворен за све заинтересоване од 4 до 6. децембра 2009. године у Студентском културном центру.

Основни задатак Фестивала науке у Београду јесте да успостави комуникацију између јавности и стручних институција, које ретко имају прилику да широј публици представе и објасне значај научних достигнућа за наш свакодневни живот. Уколико не схватамо значај улагања у науку, она се не може развијати, а без нових достигнућа не можемо очекивати ни даљи развој савременог друштва. С друге стране, порески обвезници такође заслужују да на адекватан начин буду информисани о досадашњем истраживачком учинку, с обзиром на то да се научна делатност у већини случајева финансира јавним средствима. Без овакве двосмерне комуникације, која науку треба да прилижи оној публици која нема потребно предзнање, и даље ће постојати општеприхваћени стереотипи о научницима као особењацима који узалуд троше државне паре, и даље ће постојати неутемељени страхови од генетски модификованог парадајза и паприка, од атомске енергије и помрачења Сунца, и даље ће се игнорисати све чешћа упозорења еколога на загађење ваздуха и воде и на глобално загревање.

Фестивал науке управо томе и служи – да најразличитијим облицима презентације представи, објасни и промовише науку тако да она буде подједнако блиска и јасна сваком посетиоцу без обзира на узраст или ниво образовања. Искуства других земаља у којима су успешно реализовани слични фестивали показала су да се публици мора пружити шанса да се дословце нађе у "кожи научника", да сама открије како свет изгледа под микроскопом, како настају одређене хемијске реакције и, што је најважније, како се заправо долази до нових сазнања.

Иако је ово трећи по реду Фестивал науке интересовање и потражња за улазницама није опала, чак је и већа од очекиване. Фестивал је посетило чак 17000 посетилаца. Занимљиве научне поставке видело је

4500 ученика из 135 школа из целе Србије и малишани из београдских обданишта. Занимљиво је било присуство страних држављана, али ни они нису били ускраћени јер су могли да виде сва предавања и чују их на енглеском језику. Учествовало је више од 200 научника који су својим волонтерским радом и јарком жељом да нам све то на што бољи начин дочарају улили жељу да радознало трагамо од штанда до штанда у жељи да што више сазнамо и обогатимо се знањем.

Обећали су нам нешто сензационално, то смо и добили. Ово је то што би требало да се види и чује, јер је уникатно, занимљиво, прилагодљиво и незаборавно. Ово је искуство које би требало да се проживи.

Анђела Стефановић 2-5

Први пут на фестивалу

Вило је заиста доста занимљивих ствари које је требало видети.

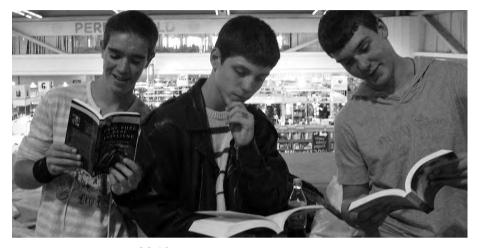
Први пут сам на сајму науке и провела сам се неочекивано. Лежала сам на ексерима, покушала да напуним неонку и нисам успела, а што је најважније била сам у добром друштву и време је брзо прошло.

Помоћу разних тестова могли смо да утврдимо да ли су нам родитељи прави родитељи или смо усвојени. Доказивали су како не можете да одржите равнотежу на једној нози ако гледате у пругасти зид који се помера. Објашњавали су, помоћу црвених зрака, због чега људи носе наочаре за вид. Могли сте да експериментишете, кувате, гледате змије, лептире и бубашвабе, али и да лежите на ексерима.

Било је изузетно и уопште не боли. Могли сте и да се наелектришете, а затим и напуните неонку. Неки су успели.

Миловановић Невена 1-5

Ђачки дан на Сајму књига

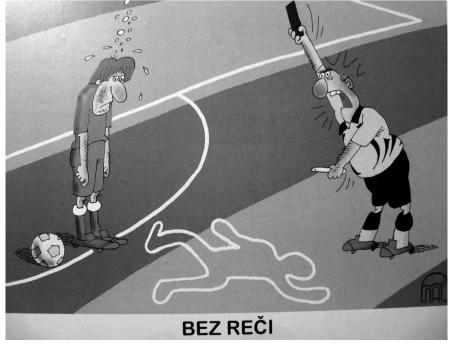
лонедељак, 26.10. отворен је 54. међународни Сајам књига у Београду, чији је слоган гласио "Море књига". И стварно је било море књига. Толико штандова познатих и непознатих издавачких кућа и велики број ђака. Било је охрабрујуће видети да се сви ти људи интересују за

књиге, пошто кажу да све мање нас чита, а све више користи рачунаре, телевизоре и мобилне телефоне као вид забаве, иако је књига и забава и наука и уживање. Не знам како је било раније, јер сам први пут била ове године и све је оставило јак утисак на мене. Највише су ми се свиделе књиге

издавачких кућа "Клет", "Моно& Манана", "Мамут", "Лагуна", "Феникс Либрис", "Драганић". Такоће, сајму су присуствовале и познате личности попут Владе Дивца, Ивана Зељковића, Љубивоја Ршумовића. Око Љиљане Хабјановић Ђуровић се окупило много посетилаца, с обзиром на то да је скоро изашла њена књига "Вода из камена". Наравно, она је потписивала и романе "Пауново перо", "Ива", "Женски родослов", "Игра анђела", "Папа Јована" и "Запис душе". Што се кафића тиче, били су пуни и било је скоро немогуће наћи место. Само су упорни и стрпљиви успевали у свом науму. Сајам књига се завршио у недељу, 1.11, а посетило га је више од 130 хиљада људи. Уколико нисте ишли на овогодишњи Сајам, немојте га пропустити следеће године, јер добар провод је загарантован, али и много квалитетних књига.

> Бојана Петровић 1-5 Наталија Лукић 1-5

Племенит је наш занат

з пекарских руку потеку љубав и душа пекарова, оплемењујући пециво, дајући му више од материје, есенцију ужитка.

Одавно је превазиђена прва мисија пекарска - тек задовољити глад. Данас обогаћено искуством старих мајстора и предностима данашњице, пециво је равно уметничком делу.

Савршена хармонија мириса и ароме, облика и боје, изазива обилно истицање воде из уста и хроничну глад очију.

Није тек тако речено: "А хлеб се из душе прави."

За озбиљно пекарство насушни су прецизност, љубав према занату, педантност, јер добар пекар тежи само савр-

шенству.

Да нам то заувек остане циљ потрудила се наша професорка Наташа Иванчевић.

Под њеним стручним, строгим и праведним руководством, моји другови сигурним путем израстају у квалитетну генерацију пекара која ће чувати углед школе.

Предајући нам искуства, наоружавајући нас знањем, професорка ће нас мирна срца, поносно пустити из школе у праве пекаре, где ћемо посао обављати предано, вредно и квалитетно.

Ја нажалост, или на срећу, боље пишем, него што месим, још увек...

Ђорђе Марковић 3-8

ош сат или два, можда и мало више, па ће вече сликати мали пејзаж града својим мрким бојама. Човек без греха у својој души надао се, да ће доћи сан, благ и лековит. До тад, знао је, све ће бити искушења, живот успомена и оно чега није желео да се сети. Изненада му у мисли продре љутња на себе и на ту наглу и беспотребну сентименталност.

Поче да распакује ствари покушавајући да неком активношћу занемари, затури у мислима емоције и оно што су оне могле да изазову. Понекад је потребан ситан и неважан животни детаљ за који се може човек ухватити и који га може уверити да је тај живот, то парче живота што плута мутном водом времена, стваран и истинит.

У ногама је осећао чудну лакоћу, неку врсту слободе. Желеле су да претрче све линије живота расуте по длановима градских тргова. Потом су нагло отежале јер је нека изненадна навала немира у њих усула олово немоћи. Направио је први корак као да је поново рођен, слободан, откинут од грча тела и једноставност тог чина га запрепасти. Другачије је све то замишљао. Толике године иза решетака, као читава вечност.

Овај нови дан кроз који је корачао, због свега тога изгледао је нестварно, немогуће, егзотично приобаље у зимској ноћи. На лицу му је лебдела гримаса чуђења што је све то изгледало стварно.

Снови... Колико их је много било у затворским ноћима. Снови, језичак на теразијама затворске пат-

Слобода?

ње. После најлепших снова долазила су најтужнија и најболнија јутра. Окрену се, и крену даље. Сада је поново осећао да је затвореник, сужањ који за собом вуче ланце што га везују за ћелију и за кривицу, јасно насликану на хладним зидовима, у његовој свести.

Напоредно са њим, кроз јутро новога дана, међу људима, корачале су затворске године, нејасне слике кривице и злочина за који је осуђен, а није учинио. Све се завршило звуком аутомобила, дубоко уроњеног у мекоту пијаног сна. И први кораци на слободи, праћени затворским мислима, сведочили су да је остао затвореник кривице коју не памти, па је зато још болнија и страшнија. Слике онога што је

учинио постојале су у судским извештајима, изјавама сведока, јецајима родитеља. Јасније слике добијао је тек када би видео слику осмогодишње девојчице због које је окривљен, и сам тога свестан, недужно. Та слика девојчице, то насмејано лице, као девојчице са чоколаде, добијало је вредност нечега бесмртног, нечега што га је одржавало.

"Ништа од зла и туге која је живела у мени, није могло да промени прошлост, отре ружну прашину са огуљених ствари", причао је. И његово невино и уплашено лице личило је на живот који никуда не води.

Душица Савић 3-1

Лилена Филић

Неки нови клинци

онедељак. Потпуно уобичајен дан, ни по чему посебан. Ја, као и увек, журим јер касним на час. Прелазим улицу и одједном саобраћај заустављају брижне васпитачице са малом групом деце. Стојим непомично, и гледам куда та деца журе? У одрастање? У бригу, расправе, мучења, мноштво необјашњених ствари који овај живот, па онда и држава, носе?

Моја генерација и ја живимо у некаквом гвозденом добу, барем ја то тако доживљавам. Све има етикету и само луд човек би желео то да продаје. Чему речи ако не знају да их изговоре? Чему памет ако не знају да је

употребе? Чему било шта корисно ако сте ви бескорисни? Бауљајући по тмурним ћошковима средње школе, на прагу одрастања и несхваћени од стране старијих не видимо да у ствари сами себе не схватамо. Живећи од неколико трачева, о томе ко се са ким потукао из других школа, ког новог спонзора има актуелна школска лепотица и томе слично, ми заборавимо на сопствени спектакл. Ту је наша највећа грешка.

Генерацијски јаз је велики, то је чињенично стање. Старији нас грде, понекад без неког великог разлога, али то је можда само кап која је у моменту прелила часу. Не знам да ли им је, на неки начин, жао због свих ствари, погодности и права које ми имамо данас, а они нису имали, или само желе да и ми прођемо кроз време и живот као и они. Не разумем их. Можда се и не трудим довољно. Можда ћу се у неким позним годинама запитати каква сам према деци и схватити да им радим исто што и старији данас мени раде.

Смена генерација је нормална и то је нешто што живот носи, волели то ми или не. Али засигурно знам да ће неки нови клинци имати ове старе муке.

Јелена Ристић 3/6

Ово је моја земља

Расно је нама овде, у Србији нашој. Лепо нам је да крочимо по црвеној, натопљеној земљи коју рођена браћа заливаше, због друге боје капе. Лепо је нама да дишемо чемерни ваздух, у коме се, као траг славне нам прошлости, и даље осећа барут и дим. Лепе су и наше њиве преоране, маршем и војним конвојима. Слатке су нам воде затроване отровима и лешинама.

Просто да пожелиш да се родиш овде, где су образ, љубав и слога три главне речи новог председничког кандидата, а вера, једва преживела у срцима ретких, инструмент за узимање пара. Заболеше нас шаке од бусања у груди, сваки од следећег већи патриота, вођен родољубљем, свој народ пљачка и тлачи.

А ми, Срби, вечити основци, увек волимо оног ко нас највише мучи. У нашој великој мудрости, увек се трудимо да пре чујемо глас оних који истински воле ову земљу, већ падамо под искушење новца и лажних обећања, па да у здрављу и весељу извеземо нашу децу.

Хармонични су животи наши, очеви и мајке без посла, без воље и снаге, а млади цветови најлепше баште вену, суморни и сиви. Систематски уништен народ, који и даље спас на погрешном месту тражи. Очи нам пуни мржње, уста пуна лажи. Народ смо коме очајнички недостају снага и воља, а опет срце куца за тобом, земљо моја.

Ђорђе Марковић 3-8

Скица за мој аутопортрет

писаћу вам једну наизглед обичну тинејџерку из Смедерева. Њено име је Милица, има петнаест година. Иако је треће дете и дуго ишчекивана ћерка, она није размажена и себична. Много воли своју породицу и пријатеље.

Обожава музику и воли да црта. Као своје позитивне особине истиче одговорност, уредност и тачност. Да, веома је одговорна, соба јој је уредна и не воли да касни.

Уме да буде тврдоглава, али схвативши да није у праву зна да призна грешку, јер како и сама често каже: "На грешкама се учи".

Веома је емотивна, иако не воли да се то примети. Вероватно због тога "бежи" у свет маште и чита књиге. Њена велика љубав су књиге. Има мини библиотеку у својој соби и ту се осећа безбедно.

Иако је алергична на длаку пса и мачке, она обожава животиње. Има златну рибицу као кућног љубимца. Верује да је рибица разуме и често јој говори, као и биљкама које поседује.

Највише времена проводи са породицом и пријатељима. Воли да се шали и подноси шале на свој рачун.

Међутим, не воли нагле промене и тада се теже прилагођава. Доста је причљива и воли да даје савете.

Не воли неискрене, лукаве особе, веома цени искреност и одговорност.

Воли моду и често гледа телевизијски канал посвећен моди. Такође воли да певуши, иако то не звучи наібоље.

Ово је укратко описана Милица. Тек смо почеле да се упознајемо. Уколико сазнам још неку информацију, или се нешто промени, обећавам да ћу Вас обавестити.

Милица Дашић 1-5

драво, зовем се Петар Мрвић и ако имате времена повешћу Вас на путовање. Путовање где ја настајем, растем, плачем и смејем се. Некада давно у Смедереву, непознатом граду, рођена је беба. Она је била као бели замотульак са чупавом црном косом, прорезима уместо очију и спљесканим носем. Та беба сам био ја.

Када само погледам колико сам времена проводио у мамином крилу плакао или како год, ма без везе, шта ће то мени. Ипак то је био меки јастук мог детињства.

Сада је то друга прича где настају играчке, цуцлице и да не спомињем више, почиње школа, симпатије... Замислите мене онако смотаног да се заљуби. Прва реченица коју је изговорила моја симпатија мени је: "Шта буљиш, мали, 'ајде о'лали!"

И како сад да живим са том успоменом? Кад смо већ код успомена, то је веома занимљива реч. Знате неко живи од, а неко за успомене. Не мислим на Тита, социјалистичке партије Србије итд, већ на своје ближње. Успомене на моју мајку, па да кажем оне мене одржавају живим. Шта је све морала да уради, претрпи, па чак и да плати да бих ја сада дисао, ма, бре, живео. Опет идемо још мало више у будућност. Сада сам бре згодан, смеђкасти дечак који врти цуре око малог прста. Аха, у сновима, мојим пустим сновима. Е, када само помислим да сам још увек онај тихи дечко из краја, који се миц по миц мајци увек враћа у крило и кога ће, вероватно, до краја живота прогонити бубуљице.

Али надам се да још увек постоји неко тамо за мене кога не занимају мотори, изглед, већ оно што је изнутра. Али, брате, ништа није савршено.

Петар Мрвић 1-5

ле свете мошти

премазали машћу. Лукавство се исплатило. Нажалост, само из даљине смо се дивили цркви Santa Maria della Salute која је инспирисала пре више од стотину година Лазу Костића. Слушали смо причу о пројекту Мојсије који треба да сачува Венецију од преплављивања. Лепота, њихова раскош водила нас је на чувене венецијанске карневале. Мени је било довољна, а мом џепу подобна, капа дворске луде. Не само по чувеном стаклу, већ и по чувеним маскама и капама

апокон. Чим смо ушли у бусеве, заборавили смо на силно смарање око виза, родитељских састанака, упутстава разредне...

Che bella Italia! Венеција, Верона, Пиза, Фиренца. Лепо време, медитеранско сунце, а у Србији киша - стижу СМС поруке.

Ипак Венеција. Изузетно богата историја, прелепа архитектура, нема саобраћаја осим гондола, урбан живот. На

Тргу Светог Марка прелепо и прескупо. Све окупано златом и сунцем. Сија, сијају и лица туриста из целог света. Мост уздаха не повезујем са робовима, већ са чежњом да живим овако и, наравно, са Казановом.

Једна од четири слике на дивној катедрали приказује пренос моштију светог Марка у Венецију. Мудри Млечани су знали да муслимани нерадо и гледају у маст те су ковчег у коме су се налази-

Верона. Ромео и Јулија, ипак Јулија - њен балкон, њена биста, а Ро-

овај град је познат

широм планете.

мео. Свака трећа грађевина у Верони исте је боје. Дантеов споменик, Зид жеља стварно испуњава жеље. Проверио сам. Те вечери на менију нису биле тестенине, већ месо. То ми је била жеља. Највеће знамење овог града је античка арена, друга по величини, примила је 20.000 људи јер, у време када је саграђена, Верона је имала толико становника.

На Пољу чуда чувени Криви торањ и катедрала и крстионица. Они су лепша страна Пизе. Наличје ме изненалило. Иначе Пиза није уређен град, подсетила ме на Србију, нажалост нечистоћом. Фиренца ми је деловала тужно, можда због облака и јаког ветра. Можда јер сам из СДа, па ми је оволико лепоте превише. У

урбаном делу града семафори и лудница, а у туристичком рај. Највише су ми се допали Микеланђелов Давид и статуа Персеја који убија медузу. Жао ми је што нисам успео да убедим другове да посетимо стадион Фиорентине.

У Сан Марино бих отишао да живим, али не дају ником држављанство. Чак ни Наполеон није хтео да покори овај народ запањен слободољубљем ове државице.

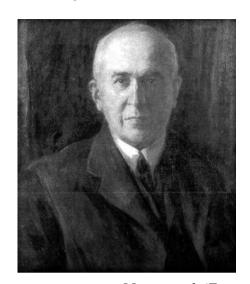
Све у свему, волео бих опет у Италију. Будући матуранти верујте ми док не проверите лично.

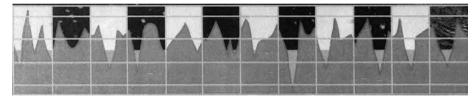
Путник кроз васиону и векове

илутин Миланковић (Даљ 1879 - Београд 1958) - инжењер конструктор у Бечу, потом професор Београдског универзитета и потпредседник Српске академије наука, чувен је по својој математичкој теорији климатских промена у геолошком времену. Номе је решена тајна ледених доба, а доцније и следа климатских промена у току више стотина милиона година. Целовите резултате својих истраживања Миланковић је публиковао 1941. године у данас чувеној књизи "Канон осунчавања и његов утицај на проблем леденог доба". Још 1920. године у Паризу штампан је Миланковићев рад Математичка

теорија топлотних појава изазваних Сунчевим зрачењем. Зато је 1995. година у свету прослављена као 70. годишњица заснивања Миланковићеве теорије климе.

Миланковићевим именом названи су по један кратер на Месецу и Марсу и један астероид, што на својеврстан начин сведочи да га је светска наука уврстила у плејаду великана од Филолаја и Птоломеја, преко Њутна, Бошковића и Кеплера, до Мендељејева и Тесле.

Где дочекати Нову 2010. годину

оследња недеља у децембру је време када дочек Нове године постаје наша преокупација, а новогодишња еуфорија достиже врхунац. На све стране сударате се са суграђанима који омамљени адреналином врлудају градом под товаром шарених пакета и наздрављају Деда Мразовима који играју "џингл бел" испред градских бутика. Апсолутно сви клубови, ресторани, сплавови представљају своје најбоље понуде за дочек Нове године. Дилеме типа "где за дочек?", многи од нас тек тада разреше.

Дочек Нове године представља синоним за нови почетак, ведре снове и нове жеље. Од Београда до Суботице, од Новог Сада до Крагујевца, од Јагодине до Ниша шире се прелепи моменти среће који у тренутку допру до сваког. Јер Нова година је ипак само једанпут годишње.

Зато нам за сваки дочек Нове године па и за овај, поред домаћих гостију долазе и пријатељи из околних земаља па и читаве Европе. Добар глас се далеко чује, из зато окупља људе из Србије, Словеније, Немачке, Румуније, Француске, Македоније, Хрватске, Бугарске, па чак и из Русије. Потрудили смо се да Вам приближимо најбоље понуде за дочек.

Нову 2010. у Смедереву можемо дочекати на градском тргу уз прелеп ватромет и разноврстан музички програм. Од кафића и клубова за дочек Нове године издвајамо: Машинац – за љубитеље рок и хеви метал

музике. Улаз је 1.000 динара. Слон, Силос, Сан Марино, Адађо, Енигма – разноврсна музика (домаћа и страна). Сви клубови и кафићи нуде разна пића, коктеле и незабораван провод. Цена улазница је око 1.000 дин. И у Београду се Нова година може дочекати на незабораван начин. Од понуда издвајамо: Спортски центар Шумице (2.000 дин), клуб Максимус (35 евра), сплав Амбис (40), клуб Р1 (40), клуб Бард (35).

Ако одлучите да ваша Новогодишња дестинација, буде неки од европских градова, путовање организујте на време.

Претпостављамо да нећете путовати сами и да сте већ одабрали друштво или бар једну особу која ће бити ту када наступи најлуђа ноћ. Путовање за двоје је одлична идеја. Никако не заборавите на додатне трошкове јер у време новогодишњих празника све врви од снижења и распродаја.

Ствараоци међу ученицима

о чему ћемо памтити Јовану Радосављевић, ученицу четвртог разреда образовног профила ветеринарски техничар? Да ли као одговорног и вредног ћака, који беспрекорно извршава своје школске обавезе, или као доброг и пожртвованог друга, који несебично преноси своје знање и помаже осталима у одељењу да одговоре на своје изазове? Свакако ће у сећању остати лик озбиљне девојке којој осмех савршено стоји, док њен поглед сведочи изузетну унутрашњу стабилност и дубоку мисао. Ширина, свестраност и креативност, који је без сумње красе, мотивишу нас да говоримо о њој.

Јована се у ТТПШ "Деспот Ђурађ" уписала 2006/07. године као свршени ђак ОШ "Бранко Радичевић" са стеченом Вуковом дипломом. Већ од самог почетка показала се другачијом од осталих. Пажњу професора скреће својим односом према раду, својом амбициозношћу, бистрином ума, поштењем, пристојним понашањем. Сви су у њој врло брзо препознали правог друга, а својој разредној постала је велики ослонац.

Када смо те школске 2006/07. године добили позив из Истраживачке станице "Петница" да ученицима одређених квалитета препоручимо да се прикључе раду тог центра, у Јовани смо препознали особу којој је управо тамо било место. Конкурисала је есејом "На пустом острву" и већ у фебруару 2007. године први пут закорачила у Петницу. Определивши се за област хемија воде и геологија, окушала се већ тада као млади истраживач. На овом семинару као и на наредним, који су усле-

дили у јуну и октобру исте године, Јована је слушала предавања из области геологије и аналитичке хемије. Кроз кабинетски, теренски и лабораторијски рад практично се упознавала са методама истраживања вода у природи. Добивши чврсту основу за самосталан истраживачки рад, Јована је у другом и трећем разреду похађала укупно осам семинара на којима је могла да примени стечено знање. Уследио је одабир теме самосталног рада, писање програма истраживања за одабрану тему самосталног рада, писање самосталног рада, израда презентације. Кроз читав овај програм Јована је прошла два пута, а у овој школској години предстоји јој нови круг.

Резултат Јованиног истраживања у Петници јесу њени самостални радови. Њен први рад "Квалитет воде артешког бунара Жива вода код Смедерева" позитивно је вреднован одлуком жирија на конкурсу и његово објављивање се очекује у предстојећем броју "Петничке свеске". Важно је поменути да је лабораторијска анализа за овај рад обављена у лабораторији "Водовода" у Смедереву, док је за израду Јованиног другог рада "Промена концентрација нитрита, нитрата и сулфата дуж водотока Језаве" коришћена школска лабораторија ТТПШ "Деспот Ђурађ". Овај рад Јована је писала у сарадњи са својим школским другом Николом Николићем, учеником четвртог разреда образовног профила хемијско-технолошки техничар. Поменути рад није прошао на конкурсу, али је Јованин трећи рад "Промена квалитета воде Завојнице дуж тока", који је радила у сарадњи са Милицом Кнежевић, ученицом Гимназије из Прокупља, остварио позитиван резултат на конкурсу и он ће бити објављен у наредном броју "Петничке свеске".

Док говоримо о Јовани као младом "научном раднику", стичемо утисак да она све своје време посвећује учењу. Мећутим, то и није баш тако. После сваког повратка из Петнице Јована нас је сретала са причом о томе како је тамо много радила, врло мало спавала и одлично се провела у дружењу са својим вршњацима. За многобројна познанства са људима свакако ће дуговати Петници. Она је и овде врло дружељубива и велики део свог времена дели са својим друштвом било у школи, на рођенданима, у вечерњим изласцима. Спорт је такође њена велика љубав. То нам потврђују осам година тренирања каратеа и стечени црни појас, као и њено ново откриће у кик-боксу, којим се бави четири месеца. Као будућег ветеринарског техничара, лепо ју је видети и како се брине о свом псу Алекси.

Дани који су пред нама за Јовану јесу дани велике одлуке. Куда кренути даље? Биолошко-хемијска одбрана, медицина, хидрогеологија, хемија - неке су од области науке о којима Јована размишља како би изабрала свој будући позив. Вероватно није лако одабрати прави пут, али ми чврсто верујемо да ће она у томе успети. Желимо јој да на путу за који се буде определила пре свега пронађе себе и оствари се у потпуности. Једно је сигурно: са поносом ћемо говорити да је била ђак наше школе и да смо је као личност познавали.

Јелена Булајић, одељењски старешина

рави непушач је реткост. То је особа која не долази у додир са дуванским димом. Особа која удише дувански дим из своје околине је пасивни пушач. Пушачи имају право да трују себе, али не и друге.

Сви пасивни пушачи удишући дувански дим, трују свој организам и повећавају ризик за болести срца и крвних судова, тешке болести плућа, малигне болести... Пасивни пушачи имају "пушачки стаж" количина токсина и канцерогених материјала из дуванског дима таложи се у њиховом организму из године у годину.

Пушачи су изложени већем ризику да оболе од свих врста болести него непушачи. Нарочито су угрожени жестоки пушачи – они који док гасе једну цигарету већ пале нову.

Будући да простата не долази у директан контакт са димом који пушачи уносе у себе, поставља се питање индиректних утицаја који су разлог за постојање повећаног ризика од обољења. Међутим, када се узме у обзир то да је наше тело необичан механизам, све је могуће. Када су мушкарци у питању, најважнији утицај могао би да има мушки сексуални хормон – тестостерон. Што је виши ниво тестостерона, брже расту тумори простате.

С једне стране, познато је да пушачи имају више тестостерона у крви од непушача. Поред тога, пушењем се мења концентрација одређених протеина у крви који везују слободан тестостерон. Познато је и да кадмијум у диму цигарета доспева преко плућа у крв, па тако и у ћелије простате.

Иначе, све је дужи списак карцинома

Пушење или здравље

код којих пушење игра одређену улогу. После рака плућа, бешике, грлића материце, једњака и бубрега, мораћемо да ставимо на списак и рак простате. Да не би испало како за пушаче (оне који су мање или више страствени) нема добрих вести, треба рећи да се повећани ризик смањује после неколико година – пошто се престане са пушењем.

Ствар је јасна. Реклама "пушење или здравље" није само реклама – то је питање одлуке коју треба донети трезвене главе јер вам је здрав живот сигурно важнији од ситних задовољстава као што је цигарета после доброг ручка, доброг секса или уз јутарњу кафу. Све то можете да обављате са једнаким ужитком, без бриге и без дуванског дима у себи.

Не само да смо прва земља у Европи по броју пушача, већ се налазимо и у светском врху. Ови најновији подаци, којима би требало свакодневно "бомбардовати" јавност, помињу се само два пута годишње, упозоравају лекари. Светски дан борбе против пушења није довољан за превенцију.

- У просеку 50 одсто наших људи конзумира никотин, а можда је тај проценат и већи. Истраживања показују да сваки други мушкарац и свака трећа жена пуше у Србији. Сваког дана се у нашој земљи попуши око 73 милиона цигарета, што је, заиста, алармантно.

У свету од последица пушења дневно умире више од 13.000 људи. У дувану има 4.000 штетних материја, од којих је 50 канцерогено и могу да изазову различите типове рака. Оно што највише забрињава је чињеница да млади прву цигарету за-

пале у деветој, десетој години.

Не само што је истина да жене све више пуше и јако младе ступају у контакт са цигаретама, већ и да конзумирају никотин у трудноћи. Др Боровић саветује да се пушење остави од шест до дванаест месеци пре планиране трудноће, јер у супротном, последице ће бити видљиве на рођењу или касније. - Беба се, у правом смислу те речи, гуши у мајчином стомаку. Када мама запали цигарету до бебе стижу сви отрови за неколико минута. Тада је упола смањен кисеоник у жениним плућима, 200 пута повећан угљен-диоксид, а за 30.000 пута је повећан угљен-моноксид у односу на мајку која не пуши. Беба тада добија мање крви, сужава се пупчана врпца, срце убрзано куца, број откуцаја скочи чак и на 180 – тврди др Боровић.

Велика је заблуда да су цигарете са мање никотина и мање штетне. Никотин за седам секунди улази у мозак, рецептори их анализирају и ако има мање никотина, мозак није задовољан. Зависник брже, нервозније, пуши, дубље увлачи дим, повећава број цигарета – објашњава др Боровић. – Светска индустрија је у почетку, убацивала никотин у папир наводно слабијих цигарета. Касније су прешли на амонијак, који ствара већу зависност и брже транспортује никотин до мозга. Оно што је сада актуелно, а још увек недовољно истражено, представља "никотин слободне основе". Сада се он убацује уместо амонијака. Оно што знамо је да је још штетнији и изазива поремећај можданих функција.

Миловановић Невена 1-5

Грип A (X1H1); свињски грип; нови грип; пандемијски грип; мексички грип

вучи страшно и опасно, о њему се много говори, а мало зна. Др Весна Петровић посетила је школу током октобра и помогла нам да сазнамо како да се (од)бранимо и лечимо ако се већ разболимо.

- Колико траје грип код оболелих особа?

Грип траје од 7-10 дана.

- Који су симптоми?

Висока температура, изнад 38°С, бол у мишићима и зглобовима, малаксалост, бол у грлу, кашаљ, отежано дисање, некада повраћање и ретке столице.

- Како реаговати и лечити особу заражену овим грипом?

Најбоље је да је та особа у кућној изолацији, да се јави лекару који ће јој преписати одређене лекове. Треба јој снижавати температуру (антибиотицима - лекови за снижавање телесне температуре), треба да пије доста чајева, једе воће и поврће.

- A ако и поред лекова температура не спада?

Ако температура не спадне, за дан-два обавезно се јавити лекару. Деца се јављају педијатру, а одрасле особе ординирајућем лекару. Испоштовати сва упутства лекара, то је најбитније.

Да ли антибиотици спречавају развој грипа?

Антибиотике не узимати на

своју руку, већ само уз савет лекара ако је то потребно. Антипиретике можете узимати.

Колико су истините гласине да вакцина није добра и да оставља последице?

Постоје две вакцине, вакцина против обичног (сезонског) грипа и сада ће се појавити ова вакцина против пандемијског грипа. Ова вакцина против обичног грипа нема доказа да штити од пандемијског. Вакцину против обичног грипа треба да приме сва лица која имају неку хроничну болест и особе са слабијим имунитетом, особе старије од 65 година које најчешће имају неку кардиоваскуларну болест. Када дође вакцина против пандемијског грипа, постоје категорије по којима ће се вакцина давати.

- Какве су последице грипа?

Грип за собом оставља последице, са тим што може да има компликације у смислу пнеумоније (упале плућа).

Колики су капацитети за смештај болесника у болнице?

Капацитети су довољни.

Колико је ефикасна маска и колико временски траје заштита коју пружа маска?

Маска пружа заштиту. Нарочито треба да их носе они који су оболели и ради себе и ради дру-

гих. Постоје две врсте маски: обична и епидемиолошка или нано-маска. Та епидемиолошка је јако густа и не дозвољава ширење вируса у дисајне путеве. Маска се, наравно, може користити и то је јесте једна од превентивних мера ширења грипа.

Шта конзумирати од хране за одбрану имунитета?

Топле напитке, чајеве, лимунаде, може некада и витамин Ц, воће, поврће.

- Шта мислите када ће престати са ширењем грипа?

Очигледно да ћемо га имати целе зиме. То је нормално јер током зиме има много вируса, инфекција, наглих прехлада, повишене температуре. Постоје симптоми када температуре износи више од 38°C, а да се ради и о обичној упали грла, а не ради се о грипу А X1H1.

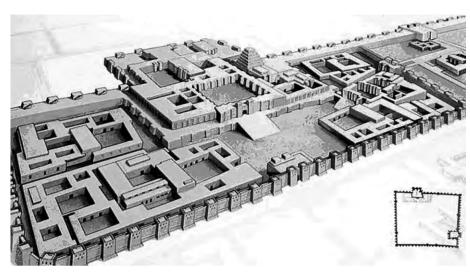
Милићевић Нина 3-6 Рајковић Бојан 3-6

Архитектура Месопотамије

снову сваке архитектуре па и месопотамијске чини стамбена архитектура. трошних материјала од којих је била грађена и ратних похода и провала, у Месопотамији се нису сачували значајни остаци ове архитектуре. Податке о њој имамо од грчких историчара, из сликарских представа стамбених кућа, сачуваних делова краљевских палата... Из ових података закључујемо следеће: стамбена кућа Месопотамије била је формирана око централног дворишта око кога су били орјентисани сви простори. Била је покривена таваницом од палминих стабала и набојем од земље. И данас у Ираку, као некада у Месопотамији, равне терасе дају главни печат стамбеној архитектури. Мање стамбене куће углавном су биле приземне, а било је и једноспратних.

Грчки историчари наводе и примере вишеспратних објеката. Иако горњи спрат никад није сачуван претпоставља се да је био исти као и

приземље. Принципи на којима је настала мања стамбена кућа су остали исти и код краљевских палата. Палата се налазила у средини утврђеног града. Диспозиција краљевске палате је заснована на принципу правоугаоних унутарњих дворишта, око којих су изграђени простори који служе одређеној намени. Палата има три главне групе просторија: сарај - просторије у палати које

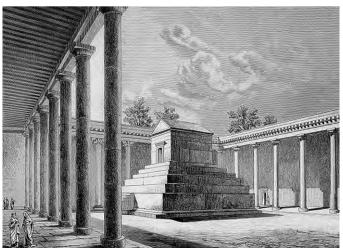
служе за пријеме харем - просторије за становање владара и његове породице

> хан - просторије за смештанје послуге, војне заштите, радионица и свих других погона који служе владарској породици.

Осим поменутих просторија у саставу палате је и храм, најчешће у виду степенастог божијег брега Зигурата.

Веровање да божанства живе на врховима планина условило је грађење њихових степенастих пирамида. Најчешће је било седам степеника. Од степеника до степеника водиле су дуге рампе. Углови грађевина били су орјентисани тачно према странама света. Херодот каже да је сваки степеник био посвећен једној планети, односно богу, и да су ти степеници били различито обојени или обложени глеђосаним опекама у разним бојама. Најпознатији храм типа Зигурата био је Мардуков храм или Вавилонска кула која је имала три велика степена повезана степеништима. Друга врста храмова везује се за стамбену архитектуру. Код ових је најважнији простор био отворено двориште према коме су биле орјентисанане простирије светилишта, капеле и просторије за свештенике.

Данило Карановић 1-5

Кошарка кроз време

Мазумео ју је Канађанин (Алмонт, Онтарио) Џејмс Нејсмит 1891. године, установивши скуп од 13 основних правила. Верује се да су древна племена Инке, Астеци и Маје играли игру "Пок-та-покт" која је слична данашњој кошарци.

Замисао је била да се младићи забаве у дворани, за време зимског периода, када се није могло тренирати на отвореном игралишту. Игра се јако допала школарцима и убрзо је добила своје име баскетбол од речи баскет (корпа) и бол (лопта). Игра се широм света, а имамо и две организације: америчку (НБА) и међународну (ФИБА).

На Олимпијади у Берлину 1936. кошарка је увршћена у такмичарски програм. Прво светско првенство одржано је у Буенос Аиресу 1950. и одржава се сваке четврте године.

Кошарку играју две екипе, свака са по 5 играча, који могу имати још 7 својих заменика. Један играч је капитен и представља своју екипу судијама.

Опрема

Дресови играча су у једној боји. Мајица је упасана у доњи део дреса. Опшиви на мајици су до 3цм ширине. Бројеви на леђима су 20х2цм а напред 15х2цм. Домаћа екипа носи светле дресове.

Разлике између НБА И ФИБА правила

Трајање утакмице у НБА лиги је 48 минута, са четири четвртине по 12 минута, а ФИБА прописује трајање утакмице од 40 минута. У последњих неколико година ради се на томе да се правила изједначе, тако да се данас у Хрватској или Србији играју четвртине по 10 минута, напад је скраћен на 24 секунде, с претходних 30 секунди, линија тројке се помиче, тако да су данас највеће разлике следеће: трајање утакмице 40 наспрам 48 минута, НБА - одбрамбене 3 секунде у рекету (не суде се само ако је нападач у рекету), критеријум суђења личних грешака (5 личних грешака ФИБА, 6 у НБА).

Занимљивости

У државе са највише успеха на репрезентативном плану и у међународним клупским такмичењима спадају: САД, Бразил, Аргентина, Литванија, Русија, Грчка, Италија, Шпанија, Француска.

Правила из 1891. године дефинишу трајање утакмице од два полувремена по 15 минута с паузом од 5 минута.

Тројка је у НБА уведена сезони 1979/80, а најбољи проценат убачаја имао је Браун из Сијетл Супер Соникса - 44,3% (шут 39-88), док је највише убачаја имао Бреин Тру из Сан Дијего Клиперса - убацио је 90 тројки из 239 покушаја. Најлошији проценат су имали углавном центри - округло 0%.

Највише освојених лопти у једној утакмици - Лари Кенон на сусрету између Сан Антонија и Канзас Ситија 1976. освојио 11 лопти, а исто то је поновио Кендал Гил на утакмици Њу Џерси - Мајами 1999. године.

Јелена Митровић 1-6

Рад уклања од нас три велика зла: досаду, мане и потребе (Волтер)

Успех је дете смелости (Дизраели)

Треба дуго учити да би се мало знало (Монтескје)

Инвестиција у знање плаћа најбоље камате (Франклин)

Нико није слободан као свој господар (Епиктет)

Има пораза који су тријумфалнији од победа (Монтењ)

Професор дрекну на ђака:

- На мом часу не може да се спава!
- Па могло би када бисте ви били тиши.

Провалник се обраћа затворском чувару:

- Чему служе ове решетке на прозорима?
- Због безбедности.
- Па то је претерано! Ко ће провалити у затвор?!
- Драги, је ли истина да су овце много глупе?
- Да, јање моје!

Перица: Мама, мама, ја имам велику главу! Мама: Немаш, сине, немаш. Хајде сада иди донеси шест килограма јабука у капи.

Дошле две бабе код врачаре и ова им прориче:

- Преко вашег пута прећи ће један мушкарац.
- Зар опет? Па јуче смо згазиле једног.

Биле плавуша и црнка у кафићу.

- Шта ћете да пијете? упита конобар
- Ја ћу хибискус одговори црнка
- А шта је хибискус? упита плавуша.
- Па, чај одговори црнка.
- Ок, онда ћу ја један хибискус од нане.

Судоку

		3				9		
6	5						2	3 6
1								
		1	7	5	9	6		
				1				
		9	3	2	6	7		
5	3			1			6	8
9								5
		8				3		

Ево ти суза, тај мали део мене; нека ти она каже да волим само тебе; ти си једино биће које за љубав молим, окрећеш ми леђа, а знаш да те волим.

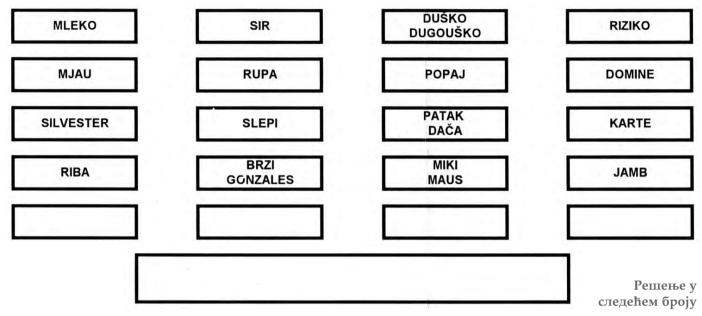
Не дозволи времену да избрише лик мој из твојих очију, да поглед твој залута тамо где нисам ја; не дозволи ветру да скине моје име са твојих усана, да те повуче са собом неким стазама дугим, и немој дозволити да ти моје сузе остану у сећању попут неке загонетке.

Прекрићу цвећем стазе којима се крећем, посућу медом пут до твоје куће, бацићу латице испред твојих корака... Ваљда ћеш се на нешто оклизнути.

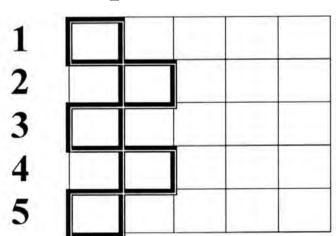
Вечерас је једна особа сама, друштво јој прави бескрајна тама; вечерас звезде сјаје за њу, вечерас је она тужна, јер ти ниси ту.

Оно што сам сазнала, никад ти нећу опростити; не само да сам љута, него не желим више да чујем за тебе. Ако не знаш о чему ти говорим, знај да се шалим и да те много волим.

Асоцијација

Укрштеница

водоравно:

- 1. Домаћа животиња
- 2. Сплет од дрвећа и

траве

- 3. Фотографија, цртеж
- 4. Мера за дужине
- 5. Средство за плаћање

2	8	3	6	4	5	9	1	7
6	9	7	1	8	2	5	4	3
1	5	4	9	7	3	8	2	6
3	2	1	7	5	9	6	8	4
7	6	5	8	1	4	2	3	9
8	4	9	3	2	6	7	5	1
5	3	2	4	9	7	1	6	8
9	1	6	2	3	8	4	7	5
4	7	8	5	6	1	3	9	2

Reilleliba

Решење: јагње, венац, слика, метар, новац,

Рикверц

Шта је то, мало прно лети, а док лети чује се "уз, уз, уз"?

Па, мува иде у рикверц.

Штекаре

Знате ли где Црногорци држе новац?

Испод лопате!

